

П Е Т О О С Н О В Н О У Ч И Л И Щ Е “ Х Р И С Т О Б О Т Е В “ - М О Н Т А Н А

ул. “Димитър Подвързачов” №1, тел.:096/300 414, 300 424;

e-mail: peto_sou.montana@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Заповед № РД-14-7/15.09.2020 г.

Вилма Гергова

Директор

П Р А В И Л Н И К

**ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА
ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД**

ЗА УЧЕБНАТА 2020/2021 ГОДИНА

Издаден на основание чл. 258 ал.1 от ЗПУО

Г Л А В А П Ъ Р В А

Общи положения

Чл. 1. ЗБУТУ в Училището се регламентират съгласно разпоредбите на нормативната уредба, както следва:

1. Кодекса на труда/КТ/;
2. Закона за здравословни и безопасни условия на труд/ЗЗБУТ/;
3. Закона за Министерството на вътрешните работи /МВР/;
4. Инstrukция от 05.07.1996 г. (чл. 5), за изискванията за здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета на Министерството на образованието, науката и технологиите /МОНТ/(старо наименование);

5. Указание на Министерството на образованието и науката /МОН/ по прилагане на Инstrukция от 05.07.1996 г. за изискванията за здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета по отношение на инструктажите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана от 17.01.1997 г.;

6. Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г.(чл. 2), за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на Министерството на труда и социалната политика /МТСП/;

7. Наредба № 1з-2377 от 15.09.2011 г. изм. и доп., ДВ бр. 30 от 26 март 2013 г. (чл.9, ал. 1, т. 1) на МВР и Министерството на регионалното развитие и благоустройството /МРРБ/, за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите и нормативни актове на други министерства и ведомства.

Чл. 2. Правилника се утвърждава от директора на училището не по-късно от началото на учебната година .

Чл. 3. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ I

Област и ред за прилагане на правилника

Чл. 4. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в Пето ОУ ”Христо Ботев” гр. Монтана, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадки, терени и други.

Чл. 5. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.

Чл. 6. Отговорност за изпълнението на правилника носи училищното ръководство.

РАЗДЕЛ II

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 7. Училищното ръководство е длъжно:

1. да осигурява работа на учениците с напълно обезопасени учебно-технически средства и компютърна техника;

2. да осигурява редовно и качествено провеждане на инструктажа за безопасността на труда преди започване на учебния процес и следи за спазването на съответните правила;

3. да не допуска провеждане на учебни занятия с ученици извън предвиденото време в учебната програма - в неучебни, празнични и почивни дни, както и полагането на извънреден труд.

Чл. 8. Педагогически персонал:

1. В началото на всяка учебна година, след зимна и пролетна ваканция класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите, а за педагогическия персонал един път в годината /в началото на учебната година/.

2. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.

3. Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т.н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутния лист за придвижване на групата.

4. Екскурзии се провеждат само с изправни моторни превозни средства .

5. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици.

6. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания учениците задължително преминават през медицински преглед.

7. Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.

8. Задължително е разглеждането на теми по безопасност на движението в часа на класа.

9. След приключването на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.

10. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.

11. Класните ръководители организират застраховането на учениците от паралелката.

12. Учителите по трудово обучение при провеждане на учебната практика в учебната работилница:

➤ да извършват необходимия встъпителен инструктаж, да обучават учениците на правилна и безопасна работа при провеждане на трудовото обучение, както и да ги инструктират при смяна на работното място;

➤ да вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасността на труда в специална книга за инструктажи;

➤ при системни нарушения по безопасността на труда да отстраняват от работа учениците;

Чл. 9. Непедагогическият персонал:

/помощен и обслужващ персонал - работници и служители/

1. Спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.

2. Явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.

3. Спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.

4. Грижат се за собствената безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършването от тях работа или дейност.

5. Поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.

6. Не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.

7. Не работят с машини, които не познават.

8. Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомяват за това прекия си ръководител.

9. Имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат изискващата се правоспособност.

10. Задължително се явяват на периодичен медицински преглед и изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай.

11. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности.

12. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая канцеларии задължително се почистват и проветряват.

13. Класните стаи и кабинетите задължително се проветряват през всяко междучасие.

14. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват след приключване на учебния ден - проветряват се и се забърсват с влажна кърпа.

15. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярят всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда.

16. Ежемесечно работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им.

17. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от чистачите след всяко междучасие.

18. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.

19. Чистачите измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също на изправни маси или стълби.

20. Качването и слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.

21. Пердета, завеси, покривки, пътеки и килими се перат всяка ваканция.

22. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения, печки и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.

23. Ремонт на ел. табла се извършва само след централно изключване на ел. мрежа.

24. След приключване на учебните занятия чистачките задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.

25. До началото на учебната година задължително се осигуряват от медицинското лице медикаменти за долекарска помощ.

26. Лесно запалими материали се съхраняват от домакина на строго определените за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.

27. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.

Чл. 10. Ученици:

1. При придвижване от дома към училище се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.

2. При пресичане на улица “Димитър Подвързачов” до изхода на училището всеки ученик е длъжен да се огледа, послуша и ако не идва превозно средство, да премине.

3. Придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само от дясно.

4. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в класните стаи и училищните коридори.

5. Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците, както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание и спорт.

6. Организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището и спортните площадки става само в присъствието на учител. Ако топката попадне на улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на учителя.
7. Забранява се на учениците при отсъствие на учител да вдигат шум в класните стаи.
8. Забранява се на учениците да консумират закуски в класните стаи.
9. По време на извънкласни и извън училищни мероприятия учениците задължително и стриктно спазват указанията на класния ръководител или учителя.
10. Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.
11. Категорично е забранено на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учител или училищното ръководство.
12. Забранява се внасянето и използването на пиратки, фойерверки и други запалителни средства в района на училището и на места с организирани мероприятия през учебно и извънучебно време.
13. Забранява се на учениците да пушат, да употребяват алкохол и упойващи наркотични средства.
14. Забранява се на учениците да носят хладно и огнестрелно оръжие и да застрашават живота на учениците.

Чл. 11. Конкретните права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учениците за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд са включени в раздел ПРИЛОЖЕНИЯ, както следва:

1. На лицето, заемащо длъжността Директор.
2. На лицето, осигуряващо координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
3. На лицето, заемащо длъжността учител /ръководител/ при обучението в кабинет /лаборатория/.
4. На класния ръководител.
5. На лицето, заемащо длъжността учител по технологии и предприемачество.
6. На учител по физическо възпитание и спорт.
7. На учениците по време на обучение по технологии и предприемачество.
8. На учениците по време на провеждане на практическо занятие в кабинет /лаборатория/.

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност.

РАЗДЕЛ I

Общи положения

Чл. 12. Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.

Чл. 13. Правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за специфични производства и дейности, както и за отделни машини, съоръжения и работни места, се разработват и утвърждават от работодателя. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.

Чл. 14. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, не се допускат на работа.

Чл. 15. При нарушаване на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност.

Чл. 16. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на наказание.

Чл. 17. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.

Чл. 18. Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.

Чл. 19. Учителите по физическа култура и спорт подготвят и изискват от училищното ръководство и помощния персонал извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкултурния салон и училищния двор – спортни площадки. Годността на същите се проверява от комисия, а тези, които не могат да се поправят, се бракуват.

Чл. 20. При изпълнения на физически упражнения, особено на тези с по-сложен характер, да се съблюдават изискванията за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.

Чл. 21. Спортните уреди във физкултурния салон при ползване задължително да се обезопасят с постелки.

Чл. 22. Спортни уреди и пособия да не се използват преди учителят да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки, тояжки и други задължително да се спазват указанията на учителя за безопасността на всички ученици.

Чл. 23. В часовете по физическо възпитание и спорт учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортни обувки /гуменки, кецове, маратонки/, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика.

Чл. 24. Учителите по физическо възпитание и спорт трябва да осигурят добро предварително разгриване с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.

Чл. 25. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки учител в учебния процес.

Чл. 26. Учителите по физическо възпитание и спорт не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указанията за безопасност.

Чл. 27. В края на всяка учебна година комисия в състав - проверява състоянието на училищната сграда и всички съоръжения, физкултурни пособия, апарати, учебно-технически средства, уреди, машини, осветителни и отоплителни инсталации, **съставя протокол и прави предложения за ремонт или бракуване.**

Чл. 28. В началото на всяка учебна година класните ръководители по време на провеждане на първия час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на машини, уреди съоръжения, физкултурни пособия и други.

Чл. 29. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички машини, уреди, съоръжения, учебно-технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.

Чл. 30. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда **директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност** до неговото приключване.

Чл. 31. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.

Чл. 32. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от учениците незабавно уведомяват класния ръководител и училищното ръководство.

Чл. 33. Не се възлага изпълнението на заваръчни работи и не се назначават като заварчици лица, които нямат свидетелства за правоспособност за съответната професия и специализация, както и необходимата степен на правоспособност.

Чл. 34. Забранено е поливането с вода на пода през летните дни за почистване или охлаждане.

Чл. 35. Парните и водогрейните котли и котлите-утилизатори и съоръженията им се обслужват от лица, които са обучени и притежават предвидената степен на правоспособност.

РАЗДЕЛ II

Изисквания към машини, съоръжения и работни места за безопасна работа.

Чл. 36. Помощният персонал да извършва навременно и редовно почистване и измиване на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки.

Чл. 37. Във физкултурния салон се влиза организирано и с чисто игрално облекло.

Чл. 38. Преди започването на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешението на учителя.

Чл. 39. Кабинетите и лабораториите по химия, физика, електротехника и други трябва да имат в непосредствено съседство хранилище.

Чл. 40. Учебните кабинети, лаборатории, физкултурни салони и други подобни, трябва да бъдат напълно механично, електро и пожарообезопасени.

Чл. 41. Забранено е пушенето в училищната сграда.

Механично обезопасяване

Чл. 42. Машините, съоръженията и работните места в кабинет ТТ трябва да бъдат напълно обезопасени, съгласно изискванията на действащите правилници и нормативни документи за съответните дейности и видове работи.

Чл. 43. За всяка машина трябва да има инструкция за безопасна работа, окачена на видно място.

Чл. 44. Механичното обезопасяване на машините и съоръженията се осигуряват чрез следните технически средства:

- оградящи устройства /трябва сигурни, здрави и стабилно закрепени/;
- блокировки, предпазни и ограничителни устройства;
- сигнализация за опасност.

Чл. 45. Забранена е употребата на длета, чукове и други работни инструменти, които имат несигурно закрепени дръжки.

Чл. 46. Преди започване на учебните практически дейности внимателно да се проверява състоянието на всички машини и апаратура.

Чл. 47. Движещите се части на машините и съоръженията трябва да бъдат подходящо обезопасени със сигурно закрепени ограждения или кожуси. Недопустимо е произволното им сваляне.

Чл. 48. Местата, които се обезопасяват, да се боядисват с червен или друг подходящ цвят, който сигнализира за опасност при свалено предпазно средство.

Чл. 49. Състоянието на защитните средства да се проверява на всеки три месеца.

Чл. 50. Изпълнението на дейностите в часовете по технологии и предприемачество да се извършват с повишено внимание, с постоянно наблюдение и контрол от страна на учителя.

Електрообзавеждане и електробезопасност

Чл. 51. Електрическите уредби, съоръжения, инсталации и съставлящите ги елементи да отговарят на изискванията на Правилника за устройството на електрическите уредби, на стандартизационните документи, както и да са съобразени със специфичните условия на експлоатация, поддържане и ремонт.

Чл. 52. Да се спазват изискванията за безопасна работа при поддържане на електрическите уредби, ел. съоръжения, ел. инсталации, ел. проводни и други.

Чл. 53. Всички уреди и съоръжения, машини инструменти, осветителни инсталации и осветителни тела да са електрообезопасени и пожаробезопасни по време на използване. Проверката да се извършва най-малко два пъти в годината.

Чл. 54. Включването и изключването на машините и електроконсуматорите в работилниците и лабораториите да се извършва от централно ел. табло само от съответното длъжностно лице, при съблюдаване мерките на безопасност.

Чл. 55. Корпусите на дървообработващите и други машини да бъдат допълнително заземени към заземителен контур.

Чл. 56. Подвижните и носими техники и апарати да се пренасят след изключването им от ел. мрежата.

Чл. 57. Забранено е на учениците да извършват поправки и ремонт по ел. инсталациите.

Чл. 58. Забранява се полагането на захранващ кабел върху и под строителни материали, по проходи, пътеки и други места, където е възможно увреждането му. Кабели, които не захранват механизми, да бъдат демонтирани.

Чл. 59. Задължително се изготвят инструкции за безопасна работа с ръчни ел. инструменти, преносими лампи и други, за изискванията и условията, на които трябва да отговарят.

Чл. 60. Не се допуска работа с неизправни ел. щепсели, ключове, шнулове и кабели, както и включването на няколко машини с един общ прекъсвач.

Чл. 61. Обслужването и поддържането на машини и инсталации се извършва от лица с необходимата техническа правоспособност, квалификационна група и да са медицински освидетелствани.

Чл. 62. Спазването на изискванията, включени в правилника за безопасност на труда е задължително.

РАЗДЕЛ III

Хигиена на труда

Чл. 63. Работна среда, микроклимат. Температурата, влажността и скоростта на въздуха, отоплението и вентилацията в административните помещения, класните стаи, кабинета по информатика, физкултурното и други помещения да:

(1) са с разположение и интериор, които създават минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност, с които се намалява умората;

(2) отговарят на санитарно - хигиенните изисквания по фактори:

Площ кв. м за 1 ученик - 1,5 - 1,7 кв. м.

Шум – до 70 dB

Влажност - 40 /60 %

(3) са с работна температура: - класни стаи, кабинети, административни помещения - мин. 16°, оптимум 22° - физкултурно помещение – оптимум 15° - коридори - мин. 16°, оптимум 20° - фойе - оптимум 10° - тоалетни - 17°.

Температурата и относителната влажност в работните помещения следва да бъде в нормите, посочени от чл.82, 84, 87, 88, 89 от Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване и БДС14776-87.

Чл. 64. Вентилация и отопление.

Вентилацията и отоплението да бъдат в съответствие с изискванията на раздели Втори и Четвърти на Глава V от Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

Чл. 65. Естествено и изкуствено осветление. В работните помещения се осигурява естествено и изкуствено осветление /Чл.74 от Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните

изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване/. Осветеността да е съобразена с извършваната работа в помещението /чл.75, 78, 80 от Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване /.

- класни стаи и учебни помещения: – 300 лукса, допълнително изискване е осветлението да може да се управлява;

- за черна дъска – 500 лукса, допълнително изискване е да се избягват огледалните отражения;

- средата на дъската – 510 лукса;

- на работната маса, чина – 300 лукса

- административни помещения – 200 лукса

- физкултурно помещение, на пода – 200 лукса

Чл. 66. Шум и вибрации. Не се допуска учебна и трудова дейност на ученици при ниво на шума над 85 ДБ "А".

Чл. 67. Вредни вещества. Не се допуска във всички форми на учебна и трудова дейност ученици да работят или престояват в среда с наличие на вредни вещества във въздуха над пределно допустимите концентрации .

Чл. 68. Прахозамърсяване. Във физкултурното помещение, където се отделя прах, се осигурява принудителна вентилация.

Чл. 69. Йонизиращи лъчения и електромагнитни полета. На ученици до 18-годишна възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с йонизиращи лъчения и канцерогенни вещества, както и такива, при които има контакт с нейонизираща радиация /електромагнитни полета/ с наднормени нива /БДС 4525-78/.

Чл. 70. Физическо натоварване.

(1) Режимът на труд и почивка да е съобразен с Наредба № 15 от 31.05.1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа /ДВ, бр.54 от 1999 г./.

(2) При ръчна работа с гирички/тежести да се спазват нормите и правилата, посочени в Наредба № 16 за физиологичните норми и правила за ръчна работа с тежести /ДВ, бр. 54,1999г./.

Чл. 71. Ръчна работа с тежести:

(1) Забранява се вдигане и пренасяне на тежести по какъвто и да е повод от ученици. /т.134,"б", раздел първи на приложението в Наредба № 4 от 1987 г. за работите, забранени за лица от до 18-годишна възраст/

(2) Когато анализът на ръчната работа с тежести съгласно приложението на Наредба № 4 от 1987 г. не показва риск за здравето и безопасността на работещите, се прилагат следните физиологични норми:

1. разстоянието за редовно ръчно пренасяне на тежести се ограничава до 2 м за жени и 30 м за мъже (при редовно ръчно пренасяне на тежести по стълби едно стъпало се приравнява на 1 м разстояние);

2. теглото на товара не превишава:

а) при вдигане, поддържане, преместване и пренасяне на разстояние до 2 м: - 15 кг за жени и 50 кг за мъже - за единичен товар;

б) при пренасяне до 30 м (извършва се само от мъже): - 30 кг - за единичен товар;

Чл. 72. Водоснабдяване и канализация.

(1) В Училището се осигурява функционирането на водоснабдителна и канализационна мрежи за питейно-битови и санитарни нужди, отговарящи на санитарно-хигиенните норми.

(2) Територията на Училището /учебни стаи, помещение за физкултура и спорт, кабинети, канцеларии, коридори, помещения за санитарно-битово обслужване и дворно пространство/ следва да се поддържа чиста.

Чл. 73. Санитарно битово обслужване.

(1) Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.

(2) За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно - битови помещения, които да се поддържат в добър вид.

(3) Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.

(4) Условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на педагогическия и непедagogическия персонал и на учениците се осигуряват от директора на училището.

РАЗДЕЛ IV

Чл. 74. Противопожарна охрана

1. Да се изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от директора на училището и да се спазва задължително от всички.

2. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.

3. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителните уреди. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.

4. Леснозапалимите течности в лабораториите да се съхраняват в метални шкафове.

5. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.

6. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване при евакуация.

7. В таванските и избените помещения да не се складираат леснозапалими материали. Същите да бъдат заключени и да няма свободен достъп до тях.

8. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за използване.

9. Да се спазват най-строго изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.

10. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.

11. Помещенията, в които се провеждат масови мероприятия трябва да бъдат осигурени с всички необходими средства за пожарогасене.

12. През време на масовото мероприятие при учениците трябва да присъства представител на училищното ръководство, който да следи и отговаря за спазване на всички правила по противопожарната охрана.

13. Украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спазва всички изисквания за електро- и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ V

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории с машини, съоръжения и инструменти.

Чл. 75. Училищният директор утвърждава разработените правила за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории.

Чл. 76. Безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории – общи изисквания

1. Учениците да бъдат запознати с несъвместимостта на химическите вещества.

2. На шкафове, в които се съхраняват отровни, самозапалващи се, взривни, радиоактивни и други вещества, да се поставят знаци по БДС за опасност.

3. Забранено е оставянето на химически вещества без етикет.

Чл. 77. Физкултурен салон и площадка.

1. Уредите да бъдат здрави и неподвижно закрепени.

2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

3. Баскетболните табла, хандбалните врати, волейболните колони и други да бъдат закрепени здраво или стабилизирани с тежести.

4. Траповете за скачане да са дълбоко изкопани.

Чл. 78. Извънучилищна дейност.

1. При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятиято.

2. Извънучилищно мероприятие се провежда след издадена от директора писмена заповед и проведени инструктажи с учениците.

3. Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасното провеждане на извънучилищното мероприятие.

Чл. 79. Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие.

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.

2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сградата самостоятелно от ученици или учители.

3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.

4. След преминаване на първия трус незабавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в класните стаи, канцелариите, коридорите, работилниците, лабораториите и други.

5. След преминаване на първият трус под ръководството на учителите организирано, при спазване на правилата за евакуация да се напуснат класните стаи.

6. След напускане на сградата да не се застава на разстояние, по-малко от височината и.

7. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи адреса на училището.

8. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.

9. Организирано и без паника да се евакуират учениците, съгласно плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.

10. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.

11. Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици.

12. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.

13. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на СПАБ за следното:

- има ли ученици, неизведени от класните стаи и къде;
- кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
- местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация, ценно имущество и други.

ГЛАВА ТРЕТА

ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ, ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Чл.80. Не по-късно от началото на учебната година Директорът издава пакет заповеди, определящи видовете инструктажи, лицата, които ги извършват, периодичността на инструктажите.

Чл.81.(1) На учениците, учителите и служителите се провеждат следните видове инструктажи и обучения по БХТ и ППО:

1. начален - дава общи знания по правилата и изискванията по безопасност и хигиена на труда и дава указания за поведението, което трябва да се спазва в училището и неговия район за предпазване отнаранявания или увреждания.;

2. на работното място – практически се запознава работника, служителя, ученика с конкретните изисквания преди да им бъде възложена самостоятелна работа;
3. периодичен – с цел поддържане и допълване на знанията по безопасност и хигиена на труда;
4. извънреден – когато са налице извънредни ситуации/смърт, тежка и трудова злополука, по препоръка на контролен орган, по преценка на Директора и др./

(2) Инструктажите се извършват и важат за:

1. всеки работник или служител, който постъпва на работа в училището, независимо от неговата подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата или друга професия
2. всички ученици в училището.
3. всички други лица, които извършват СМР, товаро – разтоварни други дейности в Училището.

Чл.82. Видове инструктаж на учителите, работниците и служителите – провеждат се от упълномощено от Директора длъжностно лице.

1. Начален инструктаж - на новопостъпили работници и служители; работници и служители от други фирми, които ще работят или пребивават на територията на Училището по утвърдени:

- 1.1. Програма за провеждане на начален инструктаж на работниците и служителите по безопасност и здраве при работа.
- 1.2. Начален инструктаж за безопасност и здраве при работа.

2. На работното място – на работници и служители, преди да им се възложи самостоятелна работа; на работници и служители, на които работата е свързана с ползване, обслужване и поддържане на машини или заети с дейности, създаващи опасност за здравето и живота на хората независимо от тяхната подготовка, инструктажът се извършва по утвърдени::

- 2.1. Програма за провеждане на инструктаж на работното място на работниците и служителите;
- 2.2. Инструктажи на работните места за длъжностите: Директор на Училището, заместник-директор по учебната дейност, учител общообразователен учебен предмет, учител по физическо възпитание и спорт, учител в компютърен кабинет, учител по физика и астрономия, учител по химия и опазване на околната среда, домакин, чистач/ хигиенист, огняр.

3. Периодичен инструктаж – провежда се на всички работници и служители от 5 до 15 число на м.септември:

- 3.1. Програма за провеждане на периодичен инструктаж по безопасност и здраве при работа.
- 3.2. Периодичен инструктаж за безопасност и здраве при работа на работниците и служителите.

4. **Извънреден инструктаж** – провежда се след всяка допусната трудова злополука по чл.55, ал.1 от Кодекса за социалното осигуряване и установена професионална болест, както и след пожар, природно бедствие, производствена авария или терористичен акт ;при констатирани груби нарушения на нормите и изисквания по безопасност и здраве при работа; по предписание на контролен орган; на отсъствали работници и служители повече от 45календарни дни.

Програмата за провеждане на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане.

Програмите и инструктажите се разработват от ЗД по УД и се утвърждават от Директора. Инструктажите се извършват от Лице по ЗБУТ след заповед на Директора.

5. Инструктаж за ползване на отоплителните уреди – провежда се през м.октомври по утвърдени:

- 5.1. Програма за провеждане на инструктаж за ползване на отоплителни и нагревателни уреди,
- 5.2. Инструктаж за ползване на отоплителни и нагревателни уреди,

5.3.Инструкция за безопасност и здраве при експлоатация на електрически уреди, ел. съоръжения и инсталации до 1000V.

6. Инструкция за дезинфекция – провежда се на служителите на длъжност домакин, чистач/хигиенист два пъти в годината: преди началото на всеки учебен срок.

Чл.83. Видове инструктаж на учениците – провеждат се от упълномощени от Директора длъжностни лица:

1. Начален инструктаж – провежда се на новопостъпили ученици.

1.1. Програма за провеждане на начален инструктаж на учениците по безопасност и здраве при работа;

1.2. Начален инструктаж за безопасност и здраве при работа.

2. Инструктаж на работното място – провежда се от класния ръководител, учителя, провеждащ занятия в компютърен кабинет, учителя по физическо възпитание и спорт, учителя по физика и астрономия и учителя по химия и опазване на околната среда, учителя по домашна техника и икономика и технологии. Провежда се в началото на учебната година и преди започване на обучение в кабинети и физкултурните помещения.

2.1. Програма за провеждане на инструктаж по безопасност и здраве при работа на учениците;

2.2. Инструктаж по безопасност и здраве при работа на работното място на учениците- провежда се от класните ръководители;

2.3. Инструктаж за безопасност и здраве при работа в компютърен кабинет;

2.4. Инструктаж за безопасност и здраве при работа при провеждане на занятия по физическо възпитание и спорт и допълнителен час по ФВС.

2.5. Инструктаж за безопасност и здраве при работа по физика и астрономия;

2.6. Инструктаж за безопасност и здраве при работа по химия и опазване на околната среда;

2.7. Инструктаж за безопасност и здраве при работа в кабинет.

2.8. Инструктаж за безопасност и здраве при извършване на дейности в полза на Училището в свободното от учебни часове време.

3. Периодичен инструктаж – провежда се от класните ръководители след коледна и пролетна ваканция.

4. Извънреден инструктаж – провежда се от съответния учител след пожар, природно бедствие, терористичен акт, при констатирани груби нарушения на нормите и изисквания по безопасност и здраве при работа, или по предписание на контролен орган, на отсъстващи повече от 45 календарни дни.

Програмата за провеждане на извънредния инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане.

5. При провеждане на практическо обучение на учениците се провежда инструктаж по утвърдени:

5.1. Програма за провеждане на инструктаж на работното място по безопасност и здраве при работа при провеждане на практическо обучение на учениците.

5.2. Инструктаж за безопасност и здраве при работа при провеждане на практическо обучение на учениците.

6. При провеждане на ученически отдих и туризъм ръководителите на групи провеждат инструктаж за безопасност и културно поведение.

7. Място на провеждане на инструктажите – класни стаи и кабинети.

8. Книгите за инструктаж се номерират, прошнуроват, подписват от Директора и се подпечатват с печата на Училището.

Чл.84. Продължителност на инструктажите:

1.Начален инструктаж:

1.1. За длъжностите: Директор наУчилището, заместник-директор по учебната дейност, учител по общообразователен учебен предмет, учител по физическо възпитание и спорт,

учител в компютърен кабинет, учител по физика и астрономия, учител по химия и опазване на околната среда, главен счетоводител, домакин, чистач/хигиенист, ученици – 2 часа;

1.2. За длъжност огняр – 1 работен ден.

2. На работното място:

2.1. За длъжностите: Директор на училището, заместник-директор по учебната дейност, учител по общообразователен учебен предмет, учител по физическо възпитание и спорт, учител в компютърен кабинет, учител по физика и астрономия, учител по химия и опазване на околната среда, главен счетоводител, домакин, чистач/хигиенист, ученици - 2 часа;

2.2. За длъжността огняр - 3 работни дни.

Чл.85. Регистриране на проведените инструктажи:

1. За персонала на училище:

1.1. Книга за инструктаж по безопасност и здраве при работа. За проведения начален инструктаж на работниците и служителите се издава служебна бележка, която се съхранява в личното трудово досие на работника или служителя.

1.2. Книга за инструктаж на работното място, периодичен инструктаж, извънреден инструктаж по безопасност и здраве при работа.

2. Заучениците:

2.1. Книга за начален инструктаж по безопасност и здраве при работа.

2.2. Книга за периодичен инструктаж и извънреден инструктаж по безопасност и здраве при работа.

Книгите за инструктаж се водят от съответното длъжностно лице, провело инструктажа и се съхраняват при ЗД поУД.

Чл.86. Проведените инструктажи се документират в Книги за инструктаж.

Чл.87. Провелият начален инструктаж на работник или служител издава служебна бележка, която се съхранява в личното досие на работника или служителя.

Чл.88. Директорът утвърждава със заповед програми за начален инструктаж и инструктажи на работното място в помещенията за спорт, работилниците, кабинетите, припрактически занятия, при провеждане на часове извън Училището, при провеждане на екскурзия с учебна цел и др.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Трудови злополуки.

Чл. 89. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.

Чл. 90. В началото на учебната година Директорът на Училището определя със заповед лицето, което ще поддържа Регистър на трудовите злополуки и ще съхранява декларациите съгласно Чл.14, ал.2 от Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /ДВ, бр.6 от 2000 г./. Заповед и декларация за трудова злополука/.

Чл. 91. Регистърът на трудовите злополуки съдържа данни за:

1. номерът и датата на трудовата злополука;

2. входящия номер на декларацията в териториалното поделение на НОИ;

3. трите имена и ЕГН на пострадалия;

4. номерът и датата на разпореждането на териториалното поделение на НОИ за приемане или за неприемане на злополуката като трудова;

5. последиците от злополуката;

6. броят на дните /календарни и работни/ от злополуката.

Чл. 92. Регистрат се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за 1 или повече дни.

Чл. 93. За всяка трудова злополука самият пострадал или най-близкия свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.

Чл. 94. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване - в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.

Чл. 95. Директорът на учебното заведение организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионалните заболявания по установеният в Република България ред. Директорът или упълномощеното от него длъжностно лице са длъжни в срок от три работни дни от узнаването за нейното настъпване да подадат в териториалното поделение на НОИ по регистрация на осигурителя декларация по образец, обнародвана в ДВ, бр. 10/2002 год. Декларацията се вписва в Регистъра на трудовите злополуки

Чл. 96. Училищният директор незабавно уведомява РУО на МОН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.

Чл. 97. Мерки за преодоляване на трудовите злополуки и на общите и професионалните заболявания се вземат от училищния директор.

ГЛАВА ПЕТА

Долекарска помощ

Чл. 98. В аптечките в лабораториите трябва да има заредени превързочни материали: обезболяващи- аналгин и др., марля, памук, бинтове, лейкопласт, триъгълна кърпа, йодасепт, кислородна вода, риванол- разтвор и др. /глава XIII от Правилника за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа – ДВ, бр. 89 от 1994г./

Чл. 99. Учителите, помощният персонал и учениците трябва да бъдат обучени да оказват първична долекарска помощ при различни видове травми/ обработка на рани, превръзки при попадане на голямо чуждо тяло в раната, кръвоспиране, долекарска помощ при увреждане на стави и кости- навяхване, изкълчване и фрактури/.

Чл. 100. Обработка на рани.

1. Почистването на раната от грубо замърсяване се извършва, като се отстраняват малки чужди тела на повърхностния слой на раната с тампон и се промива с кислородна вода. Обработката е от краищата на раната навън с памук, напоен със спирт или йодна тинктура. Върху раната се поставя стерилна превръзка, като се използва стерилна марля, чисти кърпи и други и се внимава да не се замърси допълнително. При повърхностни рани може да се използва цитопласт.

2. Ако направената превръзка е напоена с кръв, да не се сменя, а да се направи друга върху нея.

3. Ако в раната е попаднало голямо чуждо тяло, кръвотечението се спира, като се притиснат краищата на раната около чуждото тяло. Върху раната и чуждото тяло се поставя марлена превръзка. С бинта не се минава върху чуждото тяло. При попадане на чужди тела в окото се прави суха превръзка с марля или чиста кърпа, или пострадалия се отвежда при лекар. Бинтът се навива от ляво на дясно, като намотките са равномерни. Започва се от по-тънката част на крайника към по –дебелата.

4. Да не се пипа раната с ръце, защото върху тях има много микроби, способни да предизвикат инфекция!

5. Да не се промива раната с вода или други течности, за да не попадат замърсяващите материи, намиращи се около нея, вътре в самата рана!

6. Да не се поставя памук върху раната!

7. Пострадалият се транспортира с придружител и се вземат мерки да не настъпят усложнения.

Чл. 101. Кръвотечения и кръвоспиране.

1. Според наранения кръвоносен съд кръвотеченията са:

- Артериални- изтичането на кръвта е на тласъци в съответствие с ударите на сърцето.

Има ярко червен цвят / наситена е с кислород/. Тези кръвотечения са най-опасни;

- Венозно –кръвта има тъмно червен цвят и изтича равномерно;
- Капилярни- кръвта изтича на капки.

2. Кръвоспиране – при външно кръвотечение може да се извършва ръчно притискане на кървящия кръвоносен съд на мястото на нараняването или чрез кръвоспираща превръзка над раната; пристягане с гумен маркуч, бинт, турникет или друго подръчно средство; чрез максимално свиване на крайника. Пристяга се докато пулсът на артериите под мястото на притискане изчезне. На това място се поставя бележка с ден и час на превръзката, като времетраенето и е до 2 часа. На всеки 1 до 2 часа се отпуска малко превръзката, за да се ороси крайникът, след това се затяга отново.

3. Кръвоспиране при кръвотечение от носа – при удар пряко върху носа може да се получи кръвотечение. Кръвоспирането се извършва със студен компрес или тампон от марля или памук, напоен с кислородна вода в кървящата ноздра.

Чл. 102. Травми.

1. Наранявания в коремната област – пострадалият трябва да лежи със свити към корема крака. Върху корема се поставя бутилка със студена вода или лед. При съмнения за инфаркт пострадалият се поставя в седнало положение. При тези наранявания бързо трябва да се извика Бърза помощ.

2. Навяхвания – Първичната долекарска помощ е повдигане на пострадалия крайник, поставяне на студен компрес или лед, налягане на стегната бинтова превръзка, създаване на пълен покой на крайника и даване на обезболяващи лекарства.

3. Изкълчвания – Признаците са: силна болка около ставата, невъзможност да се движи ставата, видима деформация в ставата, подуване или посиняване около ставата и принудително положение на крайника. Първичната долекарска помощ е стегната превръзка, ограничаване на движението и лед, създаване на пълен покой, даване на болкоуспокояващи.

4. Фрактура на костите - Признаците са: болка, оток, кръвоизлив, деформация на крайника, неспособност за нормално движение, патологична подвижност и затруднено дишане. Първичната долекарска помощ е кръвоспиране, даване на обезболяващи средства, обездвижване на крайника, като се спазва изискването да бъдат обхванати две съседни стави. Изключение се прави само за счупено бедро, като при него се обхващат три стави – колянна, тазобедрена и глезенна. Обездвижването /и мобилизацията/ е специфично за всяка част от човешкото тяло. Закрепването на шината може да стане с бинт, триъгълна кърпа или колани.

5. При обездвижване на гръбначния стълб, пострадалия не се поставя по корем.

6. Върху превръзката на раната и върху кръвоспиращата превръзка не се поставя фиксираща превръзка за и мобилизация.

Чл. 103. Реанимация на дишането и кръвообращението

1. Тази помощ се налага при травматичен шок, поражения от електрически ток и други травми. Извършва се в следната последователност: освобождаване на горните дихателни пътища от чужди тела и материали и поддържане на тяхната проходимост. Ако дихателните пътища са запушени от обръщането на езика, то е необходимо той да се изтегли напред и да се фиксира в това положение. Фиксирането се извършва при максимално наклоняване на главата назад и едновременно притискане на горната челюст към долната, а дрехите се разхлабват. Дишането се подпомага като се използват някои от начините за изкуствено дишане. При изкуствено дишане уста в уста оказващият помощ поема дълбоко въздух и през марля енергично го издишва в устата на пострадалия, като му запушва носа. Пострадалият извършва пасивно издишване със своя гръден кош.

2. Ако е нарушена сърдечната дейност /пулсът се усеща слабо/, наред с изкуственото дишане се прави непряк масаж на сърцето, като се редуват 10 (десет) притискания на гръдния кош и 3 (три) вдишвания и издишвания.

Чл. 104. Отравяния и изгаряния.

1. Отравяния от токсични газове. Въглеродният диоксид е силно токсичен газ без цвят и мирис. Отравянето се характеризира с главоболие, световъртеж, тежест и сърцебиене. Първичната долекарска помощ започва с извеждане от помещението на чист въздух. Ако е необходимо се прави изкуствено дишане или разтривки на тялото, затопляне на краката или кратковременно вдишване на спиртни пари.

2. Изгаряния - получават се под действието на топлина (гореща течност, огън, нажежени локални предмети), киселини и основи, радиоактивно облъчване, получени по време на учебна практика и учебна лаборатория. Три са степените на изгаряния: - първа степен – зачервяване на кожата; - втора степен – мехури с бледожълтеникава течност, болезнени, лесно се пукат и загнойват; - трета степен- некроза на кожата, засегнато подкожие, получава се дълбока рана. Първична долекарска помощ при първа степен се прави с превръзка с 5 %-тен разтвор на натриев бикарбонат или суха стерилна превръзка. Внимание! Мехурите не се пукат! Дрехите се режат, а не се събличат! При особено тежки изгаряния, долекарската помощ е суха стерилна превръзка, даване на обезболяващи и изнасяне от мястото на поражение. На пострадалия се дават подсладени течности /топъл чай, тонизиращи напитки или солени разтвори/.

3. Първична долекарска помощ при изгаряния от киселини и основи. Изгореното място се промива със силна струя вода. При поражение от киселини се неутрализира със слаб разтвор на сода бикарбонат, а при основи се неутрализира със слаб оцетен разтвор. След неутрализация се поставя суха стерилна превръзка.

4. Токсикоинфекция – усложнения при тежки изгаряния, придружени с повишена температура, нервни разстройства, които довеждат до тежки психози и допълнителни усложнения.

5. Първична долекарска помощ при токсикоинфекция - дават се обезболяващи и се прави суха стерилна превръзка.

Чл. 105. Долекарска помощ при поражения от електрически ток. Първична помощ при електрически травми - операции по оказване на първична долекарска помощ се извършват в следната последователност: - освобождаване на пострадалия по най-бързия начин от напрежението - като до 1000 V, със сухи, непроводими предмети, а над 1000 V да се използват боти, ръкавици, щанги за съответното напрежение; - осигуряване на падането, ако пострадалия се намира на височина; - да се предвидят допълнителни източници на светлина, които да работят при изключване на общото захранване; - разкопчаване на дрехите, осигуряване на достъп на чист въздух, към носа се поднася памук напоен с амоняк, лицето се намокря с вода, прави се проверка за дишане и пулс на пострадалия. - ако пострадалия е в безсъзнание и дишането и пулса са много слаби, се правят следните действия; - освобождаване от дрехите; - разтваряне на устата; - почистване на устната кухина; - осигуряване на проходимост на дихателните пътища; - изкуствено дишане; - индиректен масаж на сърцето; - поставят се студени компреси на очите. - при изгаряния от електрически ток се действа както при други случаи.

- електроофталмия / възпаление на ретината и роговицата и осветяване /. Получава се при работа с електрожен, когато не се използват лични предпазни средства. Поставят се студени и компреси, дават се аналгетици и се изпраща при офталмолог.

ТЕЛЕФОНИ: СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ – 112 и 150

ГЛАВА ШЕСТА

ОСИГУРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 106. Училището осигурява подходящи условия обучение и възпитание на учениците.

Чл. 107. Забранено е влизане, паркиране и ремонт на МПС на територията на училището /Заповед № РД 09-380/18.05.2006 г. на Министъра на образованието и науката/.

Чл. 108. Изключения се допускат за:

- строително-ремонтни дейности;

- товаро-разтоварни дейности на горива и хранителни продукти;
- доставка на учебници;
- автомобилите на пожарна и аварийна безопасност;
- автомобилите за здравно- профилактична дейност и бърза медицинска помощ;
- автомобили на полицията;

Чл. 109. Фирмите и лицата, които влизат с МПС в района на Училището, се запознават със заповедите на Директора и стриктно спазват определените за движение места и време за изпълнение на дейностите си.

Чл. 110. Директорът и наличният персонал осъществяват непрекъснат контрол на пропускателния режим.

ГЛАВА СЕДМА

НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ СЪГЛАСНО КОДЕКСА НА ТРУДА ПРИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл. 111. (1) Който наруши правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба в размер от 20 до 250 лв.

(2) Работодател, който не изпълни задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер на 1500 до 5000 лв., а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание – с глоба в размер от 250 до 1000 лв.

(3) За повторно нарушение наказанието е: 1. по ал.1 – глоба от 40 до 500 лв. 2. по ал.2 – имуществена санкция или глоба от 3000 до 10 000 лв., съответно глоба от 500 до 2000 лв.

Чл. 112. (1) Работодател, който наруши разпоредбите на трудовото законодателство извън правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер от 1500 до 5000 лв., а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание – с глоба в размер от 250 до 1000 лв.

(2) За повторно нарушение по ал. 1 наказанието е имуществена санкция или глоба в размер от 3000 до 10 000 лв., съответно глоба в размер от 500 до 2000 лв.

ГЛАВА ОСМА

ДОКУМЕНТАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Чл. 113. (1) В училището се водят следните задължителни документи:

1. Ревизионна книга за препоръки и предписания на контролните органи, заверена от Д „ИТ” – Монтана;
 2. Регистър за трудови злополуки и декларации по образец;
 3. Дневник за регистриране на трудоустроените лица;
 4. Санитарен журнал;
 5. Книги за инструктаж;
 6. Досие за пожарна безопасност;
 7. Служебни бележки за проведен начален инструктаж.
- (2) Редът за водене и съхранение на документите по чл. 111, ал. 1, се определя с ПВТР.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Права, задължения и отговорности за осигуряване и спазване на безопасните условия на възпитание, обучение и труд на:

ДИРЕКТОР

1. Утвърждава Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и учене, не по-късно от началото на учебната година
2. Организира запознаването на учениците, работещите в Училището и родителите с Правилника в началото на всяка учебна година и го актуализира при промяна на нормативната уредба, структурата на работните и учебни места, при нови учебни дейности, нови технологии, нови методики.
3. Утвърждава училищен План за действие и евакуация при пожар и аварийна ситуация /природно бедствие, производствена авария или терористичен акт. Директорът запознава всички работници, служители и ученици с плана срещу подпис. /Постановление на Министерския съвет/ПМС/ №18-23.01.1998г.,ДВ, бр.13/98г. - План за предотвратяване и ликвидиране на аварии, бедствия и катастрофи/.
4. Осигурява пожарната безопасност чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби, предписания. Два пъти през учебната година осигурява провеждане на тренировки за действия при евакуация (пожар, аварии, бедствия, терористични актове и др.) / чл. 11, ал. 8, т. 2 Наредба № Из-2377/15.09.2011 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите /.
5. Утвърждава със **заповед Програма за оценка на риска**, като прилага методика за оценка на риска, според утвърденото за системата на средното образование **„Помагало за оценка на риска, 2002 г.” преди началото на учебната година.**
6. Осигурява обслужване на своите работници и служители от служби по трудова медицина/СТМ/. Ежегодно подписва договор със СТМ.
7. Осигурява задължителни периодични медицински прегледи на работещите и контрол на личната хигиена на учащите се.
8. Осигурява подходящо обучение съгласно ЗЗБУТ, в съответствие със спецификата на всяко работно място и професия, контролира началните и периодични инструктажи по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност на персонала и учащите се.
9. Задължително установява, разследва, регистрира и отчита всяка станала трудова злополука и известните му случаи на професионални заболявания по ред и начин, определен с отделен нормативен акт. Поддържа регистър на трудовите злополуки.
10. Разработва и утвърждава списък на работните места и видовете работи, за които на персонала и учениците се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, като определя вида, сроковете за износване и условията за използването им.
11. Осигурява безопасна техническа експлоатация, поддръжка, ремонт, периодични прегледи, изпитвания на енергийните съоръжения.
12. Проучва необходимостта и планира средствата за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗБУТУ.
13. Осигурява ЗБУТУ както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират във или в близост до работните помещения, площадки или места.
14. Определя **със заповед членовете на групата по условия на труд.**
15. Определя **със заповед отговорник по здраве и безопасност** при работа и/или учене /отговорник по ЗБУТУ/.
16. Носи отговорност за изпълнението на задълженията си за осигуряване на ЗБУТУ независимо дали тази дейност се осъществява от негов орган или е възложена на други компетентни служби или лица.
17. При осъществяване на дейността си работодателят е длъжен да се съобразява с изискванията на ЗЗБУТ, поднормативните актове и документи към него.
18. В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават изискванията или не изпълняват задълженията си по ЗБУТУ, като предприема административни мерки, съгласно КТ.

19. Осъществява взаимодействие и координация с органите на МТСП, МРРБ, МЗ, МВР, МОН, отраслови министерства и ведомства, както и с местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на ЗБУТУ.

20. Незабавно уведомява териториалната дирекция на Националния осигурителен институт/ ТД на НОИ/ и Областната инспекция по труда/ОИТ/ в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии.

21. Задължително информира РУО – Монтана и Министъра на образованието и науката при настъпило пътно транспортно произшествие/ПТП/ с дете или ученик, в срок от 24 часа – при смъртен случай и в срок до 3 дни – при тежко телесно нараняване, настъпили по време на учебни занятия или извънкласни дейности.

22. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по осигуряване ЗБУТУ.

23. Планира и провежда постоянна политика за осигуряване на ЗБУТУ чрез Система за управление на здравето и безопасността при работа/СУЗБР/, която да е в съответствие с целите на приетата в тази област политика в Република България и с изискванията на Европейския съюз.

24. Ежегодно анализира състоянието по ЗБУТУ, причините, довели до трудови злополуки, и предприетите мерки за отстраняване на нередностите.

25. Не пуши и не употребява алкохол в Училището или в района около него и в присъствието на ученици.

26. Спазва указанията по пожарна безопасност/ПБ/.

27. Спазва ЗЗБУТ и указанията по охрана на труда.

28. Участва във всички учебно-тренировъчни мероприятия организирани от Училището по осигуряване на ЗБУТУ, ППО, БХТ и учебни евакуации при природни бедствия, производствени аварии, пожари и терористични актове.

29. Подписва се в книгите и формулярите за инструктаж като инструктиран за всички видове проведен инструктаж

ДЛЪЖНОСТНО ЛИЦЕ, ОСЪЩЕСТВЯВАЩО КООРДИНАЦИЯ И КОНТРОЛ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД.

1. Осъществява от името на директора координация в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за щатния персонал и учениците, за предпазване от рискове и укрепване здравето на децата.

2. Провежда начален инструктаж по БХТ и ПО с :

➤ Всички новопостъпващи в учебното заведение служители и работници преди допускането им до работа;

➤ Работници, служители и учащи, изпратени временно на работа или да продължат обучението си в учебното заведение;

3. Оказва помощ и упражнява контрол за правилно провеждане:

➤ На инструктажа на работното място и периодичният инструктаж с щатните работници и служители;

➤ На инструктажа на работното място, периодичният и ежедневен инструктаж с учащите.

4. Организира и участва в разработването на инструкции за безопасна работа в помещенията – работилници, кабинети, лаборатории и други.

5. Участва заедно с мед. фелдшер, под ръководството на заместник-директора, в извършването на периодичен контрол за санитарно-хигиенното състояние във всички помещения, отделни работни места и района на училището.

6. Води ревизионната книга за вписване на констатации и предписания на контролните органи по охрана на труда.

7. Разследва причините за станалите трудови злополуки и води книгата за регистриране на актовете за тях. Участва задължително при разследване на аварии, пожари, смъртни и тежки злополуки.

8. Участва в проверките, извършвани от контролните органи на Главна инспекция по труда и други държавни органи, осъществяващи общ или специализиран контрол по трудовото законодателство.

9. Осъществява връзка с регионалните органи на ГИТ, МЗ и МВР относно цялостната организация на работата по ЧХТ и ПО в учебното заведение.

10. Дава предложения за подобряване на условията на труд.

11. Съвместно с заместник-директора:

- Следи и се грижи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения;
- Организира провеждането на противопожарна подготовка на работниците и служителите и обучение за противопожарни знания на учащите;
- Следи за състоянието на проходите за евакуация.

12. Организира изготвянето на инструкции за противопожарните изисквания и правила, които трябва да се спазват при работа с отделните машини, в отделните помещения и други случаи.

13. Отговаря за организацията на работата по охрана на труда в учебното заведение.

УЧИТЕЛ /РЪКОВОДИТЕЛ/ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО В КАБИНЕТ /ЛАБОРАТОРИЯ/

1. Да изиска, устрой и обзаведе кабинета/лабораторията/ в пълно съответствие с изискванията на БХТ и ПО.

2. В началото на срока, преди започване на обучението в кабинета/лабораторията/, учителят да проведе по утвърдената програма необходимия инструктаж по БХТ и ПО с учениците и да го регистрира в книгата за инструктажа. В инструктажа особено внимание да обръща на поведението, което трябва да се спазва по време на работа в кабинета.

3. Да запознава учениците с възможните последици в случаи на неспазване на изискванията за безопасност или работа с неизправни уреди.

4. Изисква от ръководството на училището утвърдена инструкция за безопасна работа в кабинета, която окачва на видно и достъпно за четене място.

5. Да обучава учениците на правилно и безопасно провеждане на практическите занятия /опитите/. Да дава ясни и недвусмислени указания и нареждания за безопасна работа в кабинета.

6. През време на работа в кабинета да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали. При забелязване на неизправности в уредите незабавно да ги изключва от действие. При неспазване на изискванията за безопасност от страна на учениците да взема съответни мерки, включително и отстраняване от дейност.

7. Да създава навици в учениците сами, преди започване /и през време/ на работата, внимателно да оглеждат състоянието на ползваните уреди, химикали и друго обзавеждане, което ползват. При забелязване на нередности незабавно да уведомяват.

8. Отговаря за безопасното протичане на лабораторните занятия.

9. Да включва и изключва напрежението за работните ел.табла и контакти само след наблюдение на мерките за сигурност.

10. Длъжен е строго да спазва нормативите за допустимото количество материали и условията, при които могат да се съхраняват в кабинета.

11. Да не допуска оставане на ученици в кабинета без присъствие на учител.

12. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщава за това на директора на просветното звено.

УЧИТЕЛ ПО ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОРОГИИ

1. Инструктира учениците за безопасност при работа с компютърната техника.

2. Предприема действия за отстраняване на възникналите технически проблеми с

компютрите, учебно-технически средства и комуникационни устройства и предлага за обновяване софтуер и програмното осигуряване.

3. Отговаря за правилното съхранение и наличността на оборудването в компютърната зала.

4. Осигурява защитата на софтуера и програми за селектиран достъп до интернет сайтове от учениците.

5. Познава и спазва Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и учене в училище, както и всички нормативни актове, регламентиращи здравословните и безопасни условия на труд в съответната област на обучение.

6. Изготвя и поставя на видно място инструкция за безопасна работа с компютрите.

7. Преди започване на работа проверява внимателно състоянието на техниката в компютърната зала и постоянно съблюдава мерките за сигурност.

8. Проявява възискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за безопасна работа. Постоянно наблюдава как работи всеки и в случай на нарушаване на правилата взема съответни мерки.

9. Запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване на изискванията.

10. Следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.

11. Създава навици в учениците сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.

12. Невъзлага на учениците несвойствени за тях задачи.

13. При злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и уведомява незабавно Директора на Училището.

14. Не допуска оставане на ученици в компютърната зала без присъствието му.

15. Не пуши и не употребява алкохол в Училището или в района около него и в присъствието на ученици.

16. Следи за проветряването на помещенията през междучасията.

17. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

18. Спазва ЗЗБУТ и указанията по охрана на труда.

19. Участва във всички учебно-тренировъчни мероприятия организирани от Училището по осигуряване на ЗБУТУ, ППО, БХТ и евакуация.

20. Подписва се в книгите и формулярите за инструктаж като инструктиран за всички видове проведен инструктаж.

УЧИТЕЛ ПО ОБЩООБРАЗОВАТЕЛЕН ПРЕДМЕТ

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от Училището.

2. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.

3. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с машините, материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.

4. Познава и спазва Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и учене в Училището, както и всички нормативни актове, регламентиращи здравословните и безопасни условия на труд и учене в съответната област на обучение.

5. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за безопасност на движението по пътищата и за охраната на труда при работа с материали и в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота им.

6. В края на последния час за деня провежда „Петминутка“ за безопасно движение по пътищата от Училището до дома и обратно.

8. Проявява възискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за БР. Постоянно наблюдава как работи всеки и в случай на нарушение взема съответни мерки.
9. Запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване на изискванията.
10. Следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.
11. Създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.
12. Не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.
13. При злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно Директора на училището или ЗД по УД. 1
4. Не пуши и не употребява алкохол в Училището или в района около него и в присъствието на ученици.
15. Следи за проветряването на помещенията през междучасията.
16. Спазва указанията по противопожарна безопасност.
17. Спазва ЗЗБУТ и указанията по охрана на труда.
18. Участва във всички учебно-тренировъчни мероприятия организирани от Училището по осигуряване на ЗБУТУ, ППО, БХТ и учебни евакуации при природни бедствия, производствени аварии, пожари и терористични актове.
19. Подписва се в книгите и формулярите за инструктаж като инструктиран за всички видове проведен инструктаж.

УЧИТЕЛ ПО ФИЗИКА И АСТРОНОМИЯ И УЧИТЕЛ ПО ХИМИЯ

1. Познава и спазва Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и учене в Училището, както и всички нормативни актове, регламентиращи здравословните и безопасни условия на труд и учене в съответната област на обучение.
2. Извършва, по утвърдена програма, необходимия първоначален (общ) инструктаж по БХТ и ППО с учащите, преди започване на всеки учебен срок и го регистрира в книгата за инструктаж, като попълва точно пълно всички графи.
3. Преди започване на всяко практическо упражнение провежда необходимия инструктаж по БХТ и по ППО с учениците и го регистрира в книгата за инструктажа, като попълва пълно и точно всички графи.
4. Изготвя и поставя на видно и достъпно за четене място инструкция за безопасна работа.
5. Проверява изправността на уредите, инструментите, материалите, с които ще се провеждат опити.
6. Обучава учениците в правилно и безопасно боравене с приборите, инструментите, материалите.
7. По време на работа в кабинета наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали.
8. Отговаря за безопасното протичане на практическите занятия.
9. Строго спазва нормативните документи за допустимото количество материали и условията, при които могат да се съхраняват в Училището.
10. Не допуска оставане на ученици с материалите, уредите и учебна техника без присъствието им.
11. В случай на злополука взема спешни мерки за оказване на първа помощ и уведомява Директора на Училището или ЗД по УД.
12. Не пуши и не употребява алкохол в Училището или в района около него и в присъствието на ученици.
13. Спазва указанията по противопожарна безопасност.
14. Спазва ЗЗБУТ и указанията по охрана на труда.
15. Следи за проветряването на помещенията през междучасията.

УЧИТЕЛ ПО ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

1. Да познава изискванията за безопасна работа и ползване на всички машини, съоръжения, инструменти, приспособления и т.н., с които е обзаведено помещението за обучение по технологии и предприемачество.
2. Осигурява поддръждане на оборудването в помещението за обучение по начин, най-удобен и безопасен за работа с учениците. За всеки ученик /група ученици/ да има работно място
3. В началото на учебната година /срока/, преди започване на обучението по технологии и предприемачество, да проведе по утвърдена програма необходимият инструктаж по БХТ и ПО с учениците и да го регистрира в книгата за инструктаж, като попълва точно и пълно всички графи.
4. Да провежда ежедневен инструктаж преди всяко учебно занятие за безопасна работа. Да запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване изискванията за това.
5. Да включва и изключва техниката от ел.мрежа, при съблюдаване на мерките за сигурност.
6. Да обучава учениците на правилна и безопасна работа, както и да ги инструктира отново при смяна на работата или работното място.
7. Преди започването на учебната работа внимателно да е проверил състоянието на уредите, които ще се ползват от учениците. В случай на неизправности, противоречащи на изискванията за безопасно ползване, да не разрешава работа с тези от тях.
8. През време на работа да наблюдава и следи постоянно действията на учениците и начина, по който ползват инструментите. При неспазване на изискванията да забранява работа.
9. Да знае всеки момент местопребиваването на всеки ученик от групата и каква работа извършва.
10. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи, като особено строго съблюдава за физическото натоварване на всеки един.
11. Да създава навици на учениците те сами преди започване /и през време/ на работа внимателно да оглеждат работното си място, като при забелязване на нередности да го уведомяват.
12. Да не допуска оставане на ученици в помещението за обучение по труд и техника без наблюдение на учител.
13. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да известява директора на просветното звено.

УЧИТЕЛ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

1. Да изисква, устройва и обзавежда площадката за физкултура със здрави, изправни и сигурно поставени /закрепени/ уреди, гимнастически постелки, подвижни съоръжения за отскоци и други.
2. Да полага грижи за поддръжане на уредите в изправно състояние.
3. Ежедневно, преди започване на занятията по физкултура, да извършва оглед и проверка на състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.
4. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.
5. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити прескоци, отскоци, игра на лост, греда/.
6. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудни елементи.
7. При хвърляне на уреди да съблюдава да няма хора на мястото около попаденията.
8. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, разположение на уредите и др.
9. В случай на злополука да вземе незабавно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА КЛАСНИЯ РЪКОВОДИТЕЛ

1. Изпълнява като класен ръководител всички възложени му задачи и ангажименти по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и учене на поверените му ученици.
2. Провежда общ начален инструктаж и начален инструктаж по безопасност на движението по пътищата на учениците, провежда периодични и извънредни инструктажи.
3. Като ръководител на ученици на „Екскурзии“ извършва инструктаж на учениците и следи за спазването му.
4. Води в класа активна пропаганда на здравословния начин на живот.
5. В часовете на класа организира и провежда тематични часове (беседи, разговори и др.) на теми свързани с превенцията на живота и здравето на учениците.
6. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за безопасност на движението по пътищата.
7. Следи и контролира външния вид и хигиената на учениците. Възпитава у тях развиване и усъвършенстване на хигиенните навици;
8. Осигурява защита и пази правата на учениците от класа си;
9. Подпомага за адаптирането на учениците в класа;
10. Следи за инциденти между учениците и активно въздейства за разрешаването им;
11. Оказва помощ на учениците в процеса на адаптация в Училището.
12. Помага на учениците да разрешават възникналите при общуването проблеми със съучениците си, преподавателите и родителите;
13. Създава благоприятна микросреда и морално-психологически климат за всеки от обучаващите се в класа;
14. Спазва педагогическата етика, правата и свободите на децата, като носи отговорност за техния живот, здраве и безопасност, през времето в което те са му поверени;

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЪЛЖНОСТТ „ЧИСТАЧ/ХИГИЕНИСТ”

1. Почиства ежедневно учебните маси, учебните дъски, пода, прозорците и праха в класните стаи и кабинети, в административните помещения, във физкултурното помещение и други помещения.
2. Почиства коридорите, стълбищата, тоалетните и сервизните помещения преди началото на учебните занятия.
3. Почиства ежедневно двора на Училището от смет.
4. Почиства ежеседмично цоклите и вратите.
5. По време на ваканции и неучебни дни да извършват основно почистване, включително и на прозорци.
6. Поддържа ежедневно хигиена в тоалетните, съгласно БХТ и изискванията на ХЕИ.
7. Грижи се за цветята в Училището.
8. Опазва материалната база и повереният му инвентар, изключва осветлението и спира водата.
9. Оповестява началото и края на всеки учебен час чрез училищния звънец.
10. Познава и спазва разпоредбите на Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и учене в Училището.
11. Не пуши и да не употребява алкохол в Училището или в района около него и в присъствието на ученици.
12. Спазва указанията по противопожарна безопасност.
13. Спазва ЗЗБУТ и указанията по охрана на труда.
14. Проветрява учебните стаи и коридорите.
15. В случай на злополука взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми Директора на Училището.

16. Участва във всички учебно-тренировъчни мероприятия организирани от Училището по осигуряване на ЗБУТУ, ППО, БХТ и учебни евакуации при природни бедствия, пожари и терористични актове.

17. Подписва се в книгите и формулярите за инструктаж като инструктиран за всички видове проведен инструктаж.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Да изслушват началния и периодичния инструктаж за правилата по безопасност и хигиена и по противопожарна охрана;

2. Да изслушват инструктажа на работното място в часовете по физическо възпитание и спорт, информационни технологии, домашна техника икономика, технологии, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, при практически занятия, опити, инструктажа при провеждане на екскурзия с учебна цел и извънреден инструктаж, когато това се налага.

3. Да се разписват в съответните книги за инструктаж, с което удостоверяват, че са им известни правилата за здравословните и безопасни условия на труд и учене и се задължават да ги спазват.

4. Да спазват строго учебното време, както и разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в Училището, като изпълняват стриктно дадените им указания в това направление.

5. Да знаят разположението на противопожарните съоръжения в училището, както и използването им при гасене на пожар;

6. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата;

7. Придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само отдясно, без бутане, блъскане и възпрепятстване на нормалното движение;

8. Пет минути преди започването на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя;

9. Да поддържат ред и чистота в класните стаи, коридорите, тоалетните и училищния двор.

Отпадъците от закуски, пластмасови чаши и други да се хвърлят само в кошчетата за боклук;

10. Да не носят в Училището наркотични средства, алкохол и цигари.

11. Да не носят със себе си запалителни материали, хладно или огнестрелно оръжие или предмети с които могат да застрашат своето, на съучениците си или на трети лица здраве и живот.

12. Да не употребяват физическо или психическо насилие върху ученици от Училището и трети лица.

13. По никакъв начин с действията си да не създават риск за здравето и живота на съучениците си, учениците от Училището или трети лица.

14. По време на междучасия да внимават при използването на училищната мебел и оборудване.

15. Да не хвърлят запалителни материали в кошчетата за боклук;

16. Да не хвърлят твърди опаковки в тоалетните - същите да се хвърлят в кошчетата;

17. Да не хвърлят предмети през прозорците на улицата;

18. Да не пипат открити кабели, контакти, бушони, шалтери и други опасни за живота и здравето места;

19. Да не работят с химикали, реактиви и други химични вещества, да не включват и работят с уреди под напрежение на електрически ток, без разрешението на съответния преподавател;

20. Да не навлизат в райони на строително монтажни дейности в училище и извън него;

21. Да не започват работа в кабинетите, преди да са преминали начален инструктаж и само след като са получили разрешение от учителя по учебния предмет;
22. Да се грижат за собствената си безопасност и за безопасността на съучениците, с които работят;
23. Да бъдат внимателни и предпазливи по време на работата си и да спазват точно дадените им указания за правилно и безопасно изпълнение;
24. Да не предприемат по своя инициатива дейности, с които не са добре запознати и да не работят с машини, механизми и апарати, преди да са обучени;
25. Да съобщават своевременно на учителя за всички забелязани нередности, опасности, повредени механизми, електроуреди и други и да не се опитват да отстраняват повредите сами;
26. Да напускат своевременно работните си места при поява на опасности и нередности, които могат да причинят травми, като се отстранят на безопасно разстояние и уведомят учителя за вземане на необходимите предпазни мерки;
27. Да влизат и престояват в кабинети и лаборатории само в присъствие на преподавателя;
28. Да не използват уреди с напрежение по-голямо от 36V.
29. Да не използват уреди и пособия по физическо възпитание без разрешението на съответния преподавател.
30. Да не извършват самоволно дейности, които не са свързани с възложените задачи.
31. Да не извършват ремонти по уредите, инсталациите и съоръженият.
32. Да не използват вътрешни водоёми, както и морската ивица, без водно спасителна служба.
33. Да спазват инструкциите за здравословни и безопасни условия за възпитание, обучение и труд в часовете по физика, химия, биология и физическо възпитание, хигиенните условия в училище и противопожарната охрана.
34. Да седят по правилен начин на ученическия стол.
35. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително стриктно да спазват указанията на класния ръководител или учителя.
36. Организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището и спортните площадки да става само в присъствието на учител.
37. Да не влизат във физкултурното помещение без присъствието на учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебен час от повече от един ученик.
38. Да не използват спортни уреди и пособия преди учителят да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки, тояжки и други задължително да се спазват указанията на учителя за безопасността на всички ученици.
39. В часовете по физическо възпитание да бъдат в спортен екип и със спортни обувки / гуменки, кецове, маратонки/, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при неизпълнението на физически упражнения, както и ползването на различни предмети и пособия, които не са изискани от учителя и пречат за нормалното провеждане на часа.
40. Участват във всички учебно-тренировъчни мероприятия организирани от Училището по осигуряване на ЗБУТУ, ППО, БХТ и учебни евакуации при природни бедствия, пожари и терористични актове.

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В ИНТЕРНЕТ НА УЧЕНИЦИТЕ.

1. Училищният интернет се използва само за образователни цели.
2. Забранено е използването на интернет за извършване на стопанска или незаконна дейност.
3. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота и служебен телефон на родителите, без предварително разрешение от тях.

5. Учениците не трябва да приемат срещи с лица, с които са се запознали в интернет, освен след съгласието на родителите.

6. Учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно или на материали с вредно или незаконно съдържание като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.

7. Учениците не трябва да изпращат или да отговарят на съобщения, които са обидни, заплашващи или неприлични;

8. Учениците не трябва да отварят приложения на електронна поща, получена от непознат подател.

9. Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения.

10. Забранено е извършването на дейност, която застрашава достъпа до интернет или атакува други системи.

11. Забранява се използването на чуждо потребителско име, парола и електронна поща.

12. Учениците не трябва да представят неверни данни за себе си.

13. Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както и всяка друга дейност, която нарушава авторски права.

14. При работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на Училището.

ЗАБРАНЕНИ ДЕЙНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Да употребяват наркотични средства, алкохол и цигари както и да пушат;

2. Да носят със себе си запалителни материали, хладно или огнестрелно оръжие или Предмети, с които могат да застрашат своето, на съучениците си или на трети лица здраве и живот.

3. Да употребяват физическо или психическо насилие върху ученици от Училището и трети лица.

4. Да влизат в пререкания или физическа саморазправа с други ученици.

5. С действията си да създават риск за здравето и живота на съучениците си, учениците от Училището или трети лица.

6. Да хвърлят запалителни материали.

7. Да хвърлят твърди опаковки в тоалетните.

8. Да хвърлят предмети през прозорците на улицата;

9. Да пипат открити кабели, контакти, бушони, шалтери и други опасни за живота и здравето места;

10. Да работят с химикали, реактиви и други химични вещества, да включват и работят с уреди под напрежение на електрически ток, без разрешението на съответния преподавател;

11. Да навлизат в райони на строително монтажни дейности в Училището и извън него;

12. Да започват работа по практически занятия и опити, преди да са преминали начален инструктаж и преди да са получили разрешение от учителя по съответния учебен предмет;

13. Да влизат и престояват в кабинети и лаборатории без присъствието на учителя;

14. Да не използват уреди с напрежение по-голямо от 36V.

15. Да не използват уреди и пособия по физическо възпитание без разрешението на съответния преподавател.

16. Да използват училищни пособия не по предназначението им.

17. Да извършват самоволно дейности, които не са свързани с възложените задачи.

18. Да извършват ремонти по уредите, инсталациите и съоръженията.

19. Да влизат във физкултурното помещение без присъствието на учител,

20. Да се качват и ползват групово спортните уреди.

21. Да тичат и се пързаят по стълбите и в училищния двор.

22. Да използват спортни уреди и пособия преди учителят да е разрешил работа с тях.

23. Да се качват и слизат в превозни средства по време на движение.
24. Да се разхождат по коридора на автобуса по време на движение.
25. Да се отделят от групата по време на организирани мероприятия и екскурзии.
26. Да предприемат самостоятелно походи или да се отделят от групата по време на екскурзия с учебна цел.
27. Да се провесват от терасите и прозорците на хотелите и базите по време на екскурзия с учебна цел.
28. Да употребяват храна със съмнителен произход или с изтекъл срок на годност.
29. Да влизат в контакт със заразболни лица.

Внимание! Сигналят за бедствие, при който всички ученици, работници и служители следва незабавно да напуснат сградата, е продължително биене на училищния звънец.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Да се запознаят със Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и учене.
2. Да се подпишат в съответните протоколи на Училището за информираност с Правилника за осигуряване на ЗБУТУ.
3. Да се запознават от сайта на Училището с промените в Правилника за осигуряване на ЗБУТУ.
4. Да оказват необходимото съдействие на Училището за опазване здравето и живота на учениците.
5. Да подадат заявление, когато вземат детето си по семейни причини преди приключване на учебните часове за деня, или когато го вземат преждевременно по време на екскурзия с учебна цел.
6. Да информират Училището за обстоятелства свързани със здравословното и физическо състояние на детето си, с които могат да подпомогнат Училището в задълженията му по осигуряване на ЗБУТУ и/или предотвратят евентуални рискове по опазване здравето и живота на детето си.

ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ПАНДЕМИЯ

1. Провеждане на максимален брой часове на открито, когато метеорологичната обстановка позволява това.
2. Осигуряване за всяка класна стая на лаптоп с инсталиран Microsoft Teams за включване на отсъстващи ученици обучение едновременно с останалите ученици:
3. Започване на всеки учебен час с беседа за правилата, която ще служи и като контрол дали има заразено дете.
4. Правила за регулиране на влизането и излизането в сградата на училището, без струпване на входа и при спазване на дистанция.
5. Увеличаване броя на дежурните учители за да се осигури контрола за дистанциране на учениците.
6. Влизане и излизане през различни входове
7. учениците от начален етап – 1 етаж - влизат през главен вход
8. учениците от начален етап – 2 етаж – през страничен вход – север
9. учениците V – VII клас - 3 етаж – през вход за хореография и ТТ
10. Максимално ограничаване на влизането на външни лица в сградата на училището чрез маркиране на зони за достъп на родители в двора и в близост до входа.
11. Разделяне на дворовете на зони за отделни паралелки.
12. Провеждане на повече занятия навън.
13. Ограничаване на близката комуникация между учители и на престоя им в учителската стая.

14. По-голяма част от комуникацията се осъществява в електронна среда (по телефон, електронна поща, платформи и др.), а при необходимост от пряка комуникация се спазват изискванията на физическа дистанция и носене на защитни маски или шлем.

15. Комуникация с родителите се осъществява предимно с електронни средства, а индивидуалните срещи и консултации се провеждат по предварителна уговорка и при спазване на изискванията на МЗ.

16. Провеждане на родителски срещи, събрания на Обществения съвет, общи събрания и педагогически съвети в електронна среда, а при нужда от пряка комуникация в по-голямо помещение, което гарантира спазване на правилата на МЗ.

17. класните да стаи се проветряват преди началото на часовете, голямото междучасие и след часовете.

18. Осигуряване на течаща топла вода и сапун във всяко санитарно помещение, както и в тоалетните за всички ученици и работещи.

19. Поставяне на автоматични дозатори за дезинфектант за ръце на хода на училището, в учителската стая и в коридорите, а при възможност - и в класните стаи, лабораториите и работилниците, като тяхната употреба следва да е контролирана.

20. Създаване на навици за миене на ръцете с течен сапун и топла вода след посещение на тоалетната, преди хранене, след отдых на открито/физическа култура, при кихане и кашляне.

21. Правилно използване на дезинфектант за ръце, който се нанася върху чисти ръце.

22. Елиминиране на вредни навици, свързани с докосване на лицето, носа, устата и очите.

23. Определяне от директора на лице, отговорно за организация и спазване на правилата във връзка с епидемията.

24. Разпределяне на отговорностите в училищния екип и задълженията на останалия персонал, в т.ч. и графици за дежурства.

25. Запознаване на персонала, учениците и на външните посетители със здравните изисквания.

26. Създаване на организация на хигиенните и дезинфекционните дейности и запознаване с инструкциите за начина на ползване на съответните биоциди, вкл. и правилното приготвяне на дезинфекционните разтвори, за биоцидите, които не са готови за употреба, съгласно издадените от МЗ разрешения съвместно от медицинското лице в училището и/или под методичната помощ на РЗИ.

27. Организиране на групи за занимания по интереси в рамките на паралелката, а при необходимост от смесване на ученици от различни паралелки, в т.ч. и от различни училища – разреждане на учениците и осигуряване на нужната дистанция, която да не позволява пряко взаимодействие между тях.

28. При заниманията по интереси, свързани с колективни спортове, се прилагат актуалните здравни регулации на Министерството на здравеопазването.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Отговорност за изпълнение на Правилника носят ръководството на Училището и съответните длъжностни лица.

2. Правилникът се утвърждава от Директора на Училището.

3. Забранява се изпълнението на заповеди и нареждания, противоречащи на този Правилник.

4. При сключване на договори с други организации за провеждане на друг вид дейност, следва да се предвиждат мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд.

5. Забранено е:

Да се сключват трудови договори с лица, които нямат необходимата квалификация и/или

професионален опит;

- не са навършили 18 години
- нямат разрешение на Районната инспекция по труда;
- нямат предварителен медицински преглед.

Да се допускат на работа лица, които:

- не са сключили трудов договор;
- не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа;
- са употребили преди или употребяват алкохол и други упойващи вещества през работно време.

6. На работните места на лицата с трудови договори, местата за обучение и трудова дейност за учениците, машините и съоръженията, кабинетите и работилниците да се изготвят и поставят на видно място инструкции за безопасна работа.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилникът за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и учене е разработен и утвърден на основание чл.127, ал.1, т.3, чл.275, ал.1 и чл. 277, ал.1 от КТ. Издаване в изпълнение на чл. 258 ал.1 от ЗПУО и чл.5, ал.1 от Инструкция на МОНТ от 5 юли 1996 г. за изискванията за здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.

3. С настоящия Правилник се запознават педагогическият, непедagogическият персонал, учениците и родителите.

4. Указания за прилагане на Правилника се дават от Директора.

5. Цялостен контрол по спазването на Правилника се осъществява от Директора.

6. До приемането на държавно образователно изискване за здравословни и безопасни условия на труд и учене осигуряването им се осъществява по Закон за здравословни и безопасни условия на труд, всички общоприети и действащи нормативни документи, отнасящи се до здравословните и безопасни условия на труд в РепубликаБългария и на стоящият Правилник.

7. Правилникът е приет на разширено заседание на Педагогическия съвет с участие на непедagogическия персонал протокол № 15/14.05.2020 г..

8. Правилникът се актуализира:

- Преди въвеждане на машини, съоръжения и технологии, материали;
- При разкриване на нови работни места и дейности, нови учебни предмети и учебни дейности;
- При изменение на правилата и нормативните изискванията;
- При издаване на нови административни актове /заповеди/, валидни за нови учебни години.